

ΟΜΙΛΙΑ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΔΣ ΑΗΚ, κ Γιώργου Πέτρου στο 13ο Ενεργειακό Συμπόσιο – «Νέα Δεδομένα στην Αγορά Ηλεκτρισμού»

19 Νοεμβρίου 2025

Αξιότιμε Κύριε Πρόεδρε της Κυπριακής Δημοκρατίας

Έντιμε κύριε Υπουργέ,

Έντιμοι Κύριοι Βουλευτές

Αγαπητοί σύνεδροι,

Αγαπητοί προσκεκλημένοι,

Σας ευχαριστώ θερμά για την τιμητική πρόσκληση και για την ευκαιρία να συμμετέχω σε ένα συνέδριο που έχει πλέον καθιερωθεί ως θεσμός και ως κεντρικός πυλώνας διαμόρφωσης της ενεργειακής στρατηγικής της χώρας. Η συζήτησή μας σήμερα διεξάγεται σε μια περίοδο όπου η ενέργεια δεν αποτελεί απλώς έναν ακόμη παραγωγικό τομέα, αλλά το θεμέλιο της οικονομικής ανάπτυξης, της κοινωνικής συνοχής και της ίδιας της εθνικής ασφάλειας.

1. Το άνοιγμα της αγοράς ηλεκτρισμού – αντίκτυπος

Η πλήρης μετάβαση στη λειτουργία μιας ανταγωνιστικής αγοράς ηλεκτρισμού δεν αποτελεί μια απλή θεσμική αναπροσαρμογή. Είναι μια μεταρρύθμιση με βαθύ και πολυεπίπεδο αντίκτυπο, η οποία επηρεάζει:

- τη δομή και τον χαρακτήρα του ενεργειακού μας συστήματος,
- τη λειτουργία και τη σταθερότητα των κρίσιμων υποδομών,
- τις οικονομικές επιλογές και τις δυνατότητες των πολιτών,
- αλλά και την ευρύτερη ανθεκτικότητα της Κυπριακής Δημοκρατίας έναντι σύγχρονων τεχνολογικών, οικονομικών και γεωπολιτικών προκλήσεων.

Μέσα σε αυτό το νέο και απαιτητικό περιβάλλον, η ΑΗΚ – ο εθνικός οργανισμός ηλεκτρικής ενέργειας – φέρει την ευθύνη να λειτουργεί με τη μέγιστη δυνατή σοβαρότητα και υπευθυνότητα. Ο ρόλος μας είναι να διασφαλίζουμε ότι η μετάβαση προς το νέο μοντέλο γίνεται με όρους αξιοπιστίας, τεχνικής επάρκειας και απόλυτης προσήλωσης στο δημόσιο συμφέρον.

2. Ο ανταγωνισμός έχει νόημα μόνο όταν υπηρετεί τον πολίτη – και όταν στηρίζεται στα σωστά θεμέλια

Η ΑΗΚ καλωσορίζει και είναι υπέρ του υγιούς ανταγωνισμού.

Ο ανταγωνισμός δεν αρκεί από μόνος του για να μειωθούν οι τιμές ή να βελτιωθούν οι υπηρεσίες. Είναι ένα εργαλείο, το οποίο μπορεί να λειτουργήσει πραγματικά υπέρ του πολίτη μόνο όταν στηρίζεται σε στιβαρές δομές, σε ξεκάθαρους κανόνες και σε στοχευμένες επενδύσεις που ενισχύουν την αξιοπιστία, τη διαφάνεια και την ωριμότητα της αγοράς.

Η διεθνής εμπειρία δείχνει κάτι πολύ καθαρά: ο ανταγωνισμός αποδίδει μόνο όταν υπάρχουν οι σωστές πολιτικές επιλογές και τα κατάλληλα τεχνικά μέσα. Γι' αυτό είναι κρίσιμο να διακρίνουμε με σαφήνεια τα **θεμέλια** που καθορίζουν τη λειτουργία της αγοράς από τα **μέσα** που επιτρέπουν στα θεμέλια αυτά να αποδώσουν στην πράξη.

Και επιτρέψτε μου να τα παρουσιάσω με τη σειρά που πραγματικά τα χρειάζεται η Κύπρος σήμερα.

A. Τα θεμέλια μιας σύγχρονης και δίκαιης αγοράς ηλεκτρισμού

Πρώτον: Δυναμικές και ευέλικτες διατιμήσεις.

Αποτελούν βασική προϋπόθεση μιας σύγχρονης αγοράς. Είναι ο μηχανισμός που επιτρέπει η τιμή της ηλεκτρικής ενέργειας να αντανακλά το πραγματικό κόστος παραγωγής και τη ζήτηση, δίνοντας στον καταναλωτή πραγματική δυνατότητα εξοικονόμησης και ορθολογικής διαχείρισης φορτίου.

Δεύτερον: Η εισαγωγή Φυσικού Αερίου στην ηλεκτροπαραγωγή.

Η εισαγωγή φυσικού αερίου στην ηλεκτροπαραγωγή αποτελεί θεμελιώδη μεταρρύθμιση, επειδή μειώνει σημαντικά το κόστος παραγωγής, μειώνοντας ταυτόχρονα τις εκπομπές.

Τρίτον: Ένα ρυθμιστικό πλαίσιο που επιτρέπει διμερή συμβόλαια – τα λεγόμενα PPAs – μεταξύ Προμηθευτών, στην περίπτωση μας την Προμήθεια ΑΗΚ, και παραγωγών ΑΠΕ.

Η δυνατότητα σύναψης μακροχρόνιων πράσινων συμβολαίων είναι καθοριστικής σημασίας. Μόνο με PPAs οι προμηθευτές μπορούν να εξασφαλίζουν σταθερές και χαμηλές τιμές ενέργειας για τους καταναλωτές. Χωρίς αυτό το πλαίσιο, η αγορά δεν μπορεί να λειτουργήσει με ίσους όρους.

Τέταρτον: Η αποθήκευση Ενέργειας σε μεγάλη κλίμακα.

Δεν είναι απλώς τεχνική επιλογή· είναι στρατηγικό θεμέλιο για το ενεργειακό μας μέλλον.

Η αποθήκευση ενέργειας:

– μειώνει δραστικά τις περικοπές ενέργειας,

- απορροφά την πλεονάζουσα παραγωγή ΑΠΕ,
- **μειώνει τον χρόνο λειτουργίας των συμβατικών μονάδων,**
- σταθεροποιεί το κόστος για τον καταναλωτή.

Χωρίς αποθήκευση, η μετάβαση σε υψηλή διείσδυση ΑΠΕ παραμένει θεωρητική. Με αποθήκευση, γίνεται πραγματικότητα.

B. Ποια είναι τα μέσα που επιτρέπουν στα θεμέλια να λειτουργήσουν στην πράξη?

Αφού θέσουμε τα θεμέλια, χρειάζονται και τα κατάλληλα μέσα, τεχνικά εργαλεία, για να εφαρμοστούν όπως είναι οι έξυπνοι μετρητές και οι ευέλικτες μονάδες στον ΗΣ Δεκέλειας.

Οι Έξυπνοι Μετρητές, αποτελούν το εργαλείο που επιτρέπει στη σύγχρονη αγορά να λειτουργήσει. Με τους έξυπνους μετρητές:

- οι δυναμικές διατιμήσεις γίνονται εφαρμόσιμες,
- ο καταναλωτής αποκτά πραγματική εικόνα και δυνατότητα συμμετοχής,
- το φορτίο μετακινείται πιο ορθολογικά,
- και η αγορά λειτουργεί με διαφάνεια και ακρίβεια.

Οι νέες ευέλικτες μονάδες στον Ηλεκτροπαραγωγό Σταθμό Δεκέλειας, αποτελούν το τεχνικό μέσο που επιτρέπει στο σύστημα να λειτουργεί με ασφάλεια, σε ένα περιβάλλον που μεταβάλλεται συνεχώς.

Προσφέρουν ευελιξία, γρήγορη ανταπόκριση και χαμηλότερο κόστος παραγωγής.

Συμπερασματικά, ο ανταγωνισμός μπορεί να λειτουργήσει υπέρ των πολιτών, αλλά όχι από μόνος του. Χρειάζονται σταθερά θεμέλια, σωστά εργαλεία και συλλογικές αποφάσεις για να στηριχθεί μια αγορά δίκαιη, διαφανής και

πραγματικά ανταγωνιστική που να μπορεί να εγγυηθεί πραγματικό όφελος για τον Κύπριο καταναλωτή.

3. Περικοπές ενέργειας – ένα εθνικό ζήτημα που απαιτεί άμεσες και συντονισμένες λύσεις

Κυρίες και κύριοι,

το φαινόμενο των περικοπών ενέργειας δεν αποτελεί μια απλή τεχνική λεπτομέρεια. Είναι ένα ζήτημα εθνικής σημασίας, που αγγίζει την αξιοπιστία του συστήματος, την ασφάλεια του εφοδιασμού, την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας και την εμπιστοσύνη των επενδυτών.

Οι περικοπές που βλέπουμε σήμερα δεν αποτελούν αδυναμία των ΑΠΕ. Αντίθετα, αποτελούν αδυναμία του συστήματος να απορροφήσει την ενέργεια που ήδη παράγεται και ταυτόχρονα της μικρής ζήτησης ενέργειας από τους καταναλωτές.

Οι περικοπές που παρατηρούμε σήμερα δεν αποτελούν αδυναμία των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας. Αντίθετα, αναδεικνύουν τον περιορισμένο βαθμό ευελιξίας και απορροφητικότητας του ηλεκτρικού συστήματος, το οποίο δεν μπορεί ακόμη να αξιοποιήσει πλήρως την ενέργεια που ήδη παράγεται. Το φαινόμενο ενισχύεται από τη χαμηλή ζήτηση σε συγκεκριμένες ώρες της ημέρας, οδηγώντας στην ανάγκη περιορισμού της παραγωγής από ΑΠΕ για λόγους σταθερότητας του δικτύου. Πρόκειται για ένα μεταβατικό φαινόμενο που αντιμετωπίζεται διεθνώς μέσω αποθήκευσης, έξυπνων δικτύων και μεγαλύτερης ευελιξίας στη λειτουργία του συστήματος.

Και η πραγματικότητα είναι ξεκάθαρη: αν δεν αντιμετωπίσουμε αυτό το ζήτημα με σοβαρότητα, οι περικοπές θα αυξηθούν καθώς ανεβαίνει το ποσοστό διείσδυσης των ΑΠΕ. Για να δοθεί μόνιμη και αποτελεσματική λύση, απαιτείται **πολιτική βούληση** σε τρεις κρίσιμους άξονες:

Πρώτον: Ανάπτυξη συστημάτων αποθήκευσης μεγάλης κλίμακας.

Αυτή είναι η μόνη βιώσιμη απάντηση στις περικοπές. Η αποθήκευση εξομαλύνει την παραγωγή, προσφέρει σταθερότητα στο σύστημα και επιτρέπει την απόδοση της φθηνής πράσινης ενέργειας όταν υπάρχει πραγματική ανάγκη. Με αυτόν τον τρόπο μειώνονται οι εκπομπές, περιορίζεται η χρήση συμβατικών μονάδων και ωφελείται άμεσα ο καταναλωτής.

Δεύτερον: Ρεαλιστική και στοχευμένη απλοποίηση των αδειοδοτικών διαδικασιών.

Η χώρα δεν μπορεί να προχωρήσει μπροστά με χρονοβόρες και πολύπλοκες αδειοδοτήσεις. Χρειάζεται απλότητα, καθαρότητα και προβλεψιμότητα, ειδικά σε μικρές και μεσαίες εγκαταστάσεις αποθήκευσης που στηρίζουν την ενεργειακή μετάβαση καθώς και συνεχή παρακολούθηση της αποτελεσματικότητας των μέτρων που έχουν ήδη ληφθεί.

Τρίτον: Στοχευμένα κίνητρα για νοικοκυριά και επιχειρήσεις.

Η ενεργειακή μετάβαση δεν μπορεί να υλοποιηθεί μόνο “από πάνω”. Πρέπει να συμμετέχει ολόκληρη η κοινωνία. Τα σχέδια χορηγιών για αποθήκευση, αυτοπαραγωγή και αναβάθμιση υποδομών είναι κρίσιμα εργαλεία για την ενίσχυση της όλης προσπάθειας

Όπως είναι κατανοητό, οι περικοπές ενέργειας δεν είναι ένα τεχνικό περιστατικό που θα λυθεί από μόνο του. Είναι ένα εθνικό ζήτημα που απαιτεί αποφάσεις, συντονισμό και συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων φορέων. Με αποθήκευση, με απλοποίηση και με σωστά κίνητρα, η Κύπρος μπορεί να αξιοποιήσει πλήρως το πλεονέκτημα των ΑΠΕ και να διασφαλίσει ένα ενεργειακό σύστημα αξιόπιστο, ανθεκτικό και οικονομικά βιώσιμο.

4. Το Δίκτυο ως εθνική υποδομή

Κυρίες και κύριοι σύνεδροι,

το ηλεκτρικό δίκτυο της χώρας αποτελεί **εθνική υποδομή**. Είναι ο μηχανισμός που συνδέει παραγωγή, αποθήκευση, μεταφορά, διανομή και τελικά τον ίδιο τον πολίτη. Χωρίς ένα ισχυρό, σύγχρονο και ευέλικτο δίκτυο, καμία ενεργειακή πολιτική – ούτε ανταγωνισμός, ούτε αποθήκευση, ούτε διείσδυση ΑΠΕ – δεν μπορεί να λειτουργήσει στην πράξη.

Τα τελευταία χρόνια η ΑΗΚ έχει επενδύσει συστηματικά στον εκσυγχρονισμό του δικτύου, με στόχο όχι απλώς να ανταποκριθούμε στις ανάγκες του σήμερα, αλλά να προετοιμάσουμε την Κύπρο για τις ανάγκες της επόμενης δεκαετίας.

Στο επίκεντρο αυτής της προσπάθειας βρίσκονται:

- **Η μαζική εγκατάσταση έξυπνων μετρητών**, που επιτρέπει ακριβή μέτρηση, καλύτερη διαχείριση φορτίου, ευκολότερη αλλαγή προμηθευτή και πραγματική ενεργειακή ενημέρωση για τον πολίτη.
- **Τα σύγχρονα συστήματα διαχείρισης όπως AMI, SCADA και MDMS**, τα οποία δίνουν τη δυνατότητα συνεχούς παρακολούθησης, αυτοματοποίησης,

διαχείρισης βλαβών σε πραγματικό χρόνο και συνολικής βελτίωσης της αξιοπιστίας.

Με αυτές τις επενδύσεις:

- ενισχύουμε την ανθεκτικότητα του συστήματος,
- μειώνουμε τον χρόνο αποκατάστασης βλαβών,
- διευκολύνουμε την ασφαλή και βιώσιμη ενσωμάτωση των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας,
- και διασφαλίζουμε ότι το δίκτυο μπορεί να υποστηρίξει τις αυξημένες ανάγκες ενός ψηφιακού, ηλεκτροκίνητου και ενεργειακά απαιτητικού μέλλοντος.

Το Δίκτυο, με λίγα λόγια, είναι ο αόρατος αλλά απολύτως καθοριστικός μηχανισμός που καθορίζει τη σταθερότητα και την ενεργειακή πορεία της χώρας. Και η επένδυση σε αυτό δεν είναι ζήτημα επιλογής· είναι ζήτημα εθνικής προτεραιότητας.

5. Ο γεωστρατηγικός ρόλος της Κύπρου και η θέση της ΑΗΚ

Να μην ξεχνάμε ότι η ενέργεια δεν είναι μόνο τεχνολογία, δεν είναι μόνο αγορά. Είναι και **γεωστρατηγική ισχύς**. Και η Κύπρος, λόγω της θέσης της στην Ανατολική Μεσόγειο, βρίσκεται στο επίκεντρο εξελίξεων που ξεπερνούν τα στενά όρια της εθνικής ενεργειακής πολιτικής.

Ζούμε σε μια περιοχή όπου τα ενεργειακά ζητήματα συνδέονται άμεσα με τη διπλωματία, την ασφάλεια, τις περιφερειακές σχέσεις και την οικονομική σταθερότητα. Σε αυτό το περιβάλλον, η αξιοπιστία του ενεργειακού

συστήματος της χώρας δεν αποτελεί μόνο εσωτερική ανάγκη – αποτελεί παράγοντα διεθνούς κύρους και περιφερειακής επιρροής.

Σε αυτή την πραγματικότητα, η ΑΗΚ έχει ρόλο που ξεπερνά τα όρια ενός συμβατικού παρόχου υπηρεσιών. Ο ρόλος μας είναι:

– **Θεσμικός**, γιατί είμαστε ο οργανισμός που διαχειρίζεται κρίσιμες υποδομές στις οποίες βασίζεται η οικονομική και κοινωνική λειτουργία της χώρας.

– **Επιχειρησιακός**, γιατί διασφαλίζουμε την αδιάλειπτη παροχή ηλεκτρισμού σε συνθήκες κανονικότητας αλλά και σε περιόδους κρίσεων, έκτακτων αναγκών ή γεωπολιτικών εντάσεων.

– **Γεωστρατηγικός**, γιατί ένα σταθερό, αξιόπιστο και τεχνολογικά προηγμένο ενεργειακό σύστημα ενισχύει την ανθεκτικότητα της Κυπριακής Δημοκρατίας απέναντι σε εξωτερικές πιέσεις και διαμορφώνει συνθήκες ασφάλειας που επηρεάζουν ολόκληρη την περιοχή.

Οι κρίσιμες υποδομές που διαχειρίζεται η ΑΗΚ – από τους ηλεκτροπαραγωγούς σταθμούς μέχρι τα δίκτυα μεταφοράς και διανομής – αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της εθνικής άμυνας, της κοινωνικής συνοχής και της οικονομικής σταθερότητας. Γι' αυτό και η ενίσχυση της ανθεκτικότητάς τους αποτελεί παράγοντα εθνικής ασφάλειας.

Σε μια εποχή αυξημένης αστάθειας, η Κύπρος χρειάζεται ενεργειακές υποδομές που μπορούν να αντέξουν, να προσαρμοστούν και να συνεχίσουν να λειτουργούν απρόσκοπτα. Και η ΑΗΚ, με τη τεχνογνωσία, την εμπειρία και τον δημόσιο χαρακτήρα της, παραμένει ο εγγυητής αυτής της σταθερότητας.

6. Κλείσιμο

Κυρίες και κύριοι,

Η ενεργειακή μετάβαση που βρίσκεται σε εξέλιξη δεν είναι μια απλή τεχνική διαδικασία. Είναι μια βαθιά, συλλογική εθνική προσπάθεια που απαιτεί συντονισμό, συνέπεια και ξεκάθαρο όραμα. Η Κύπρος βρίσκεται μπροστά σε μεγάλες προκλήσεις, αλλά ταυτόχρονα μπροστά σε ακόμη μεγαλύτερες ευκαιρίες.

Σε αυτό το περιβάλλον, η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου θα συνεχίσει να βρίσκεται στον πυρήνα της ενεργειακής σταθερότητας της χώρας. Θα συνεχίσει να αποτελεί **πυλώνα αξιοπιστίας, ασφάλειας και προόδου**, με επενδύσεις σε τεχνολογία, με ενίσχυση των υποδομών, με σύγχρονες υπηρεσίες και με προσήλωση στις ανάγκες των πολιτών και των επιχειρήσεων.

Ο δημόσιος χαρακτήρας μας δεν είναι τυπικό χαρακτηριστικό. Είναι ο λόγος που μπορούμε να λειτουργούμε με συνέπεια, με ευθύνη και με επίγνωση της αποστολής μας:

να υπηρετούμε το δημόσιο συμφέρον, να στηρίζουμε την οικονομία και να διασφαλίζουμε την ενεργειακή ασφάλεια της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Η Κύπρος έχει μπροστά της μια νέα ενεργειακή εποχή. Και η ΑΗΚ θα συνεχίσει να εργάζεται με αποφασιστικότητα ώστε αυτή η νέα εποχή να είναι βιώσιμη, ανταγωνιστική και επωφελής για όλους.

Σας ευχαριστώ θερμά.